

Віктарына

«Размаўляем па-беларуску»

I этап

ПРЫГАДВАЕМ

— — — — — K

_ 0 _ _ _ _

_ M _ _ _

— — H — — —

_ B _ _ _

_ _ E _ K _

— 4 — — — К

— — — — Л —

К

Л

В

А

О

А

АЛОВАК

T A X
K y C

ХУСТКА

II этап

ПЕРАКЛАДАЕМ

**В какой руке нужно
держат вилку?**

**В какой руке нужно держать
вилку?**

**У якої руцэ трэба
трымаць відэлец?**

**Чашечки должны
стоять на блюдцах.**

**Чашечки должны стоять
на блюдцах.**

**Кубачкі павінны
стаяць на сподках.**

**Бумажные салфетки
положите рядом.**

**Бумажные салфетки положите
рядом.**

**Папяровыя сурвэтки
пакладзіце побач.**

III этап

ТЛУМАЧЫМ

РЫІЗЗЁ

- а) гульня, дзе адзін з гульцоў павінен дакрануцца да другога**
- б) старое, падранае адзенне**
- в) яркае гарачае вуголле без полымя**

ЛУСТА

- а) адрэзаны вялікі плоскі кавалак хлеба**
- б) жаночы галаўны ўбор, які завязваецца пад падбародкам**
- в) суцэльная падэшва, якая патаўшчаецца ад наска да пяткі**

НІЩМА

- а) наперакор, назло**
- б) са страхам, баючыся**
- в) тварам уніз**

ПЛІСКА

- а) дзень, калі памінаюць продкаў**
- б) невялікая пералётная птушка**
- в) частка плуга, якая пераварочвае
ЗЯМЛЮ**

СІТНЫ

- а) выгнуты, з гарбінкай**
- б) прасеяны праз сіта**
- в) прыемны для слыху; мілагучны**

ПАРКАЛЁВЫ

- а) востры на смак, рэзкі**
- б) замыславаты, цяжкі для разумення**
- в) зроблены з лёгкай баваўнянай тканіны**

IV этап

УЖЫВАЕМ

Што трэба зрабіць:

1. Раствлумачыць сэнс.
2. Складзі сказ.
3. Падабраць адпаведнік (сінонім)
з рускай мовы ці беларускай мовы.

A brown, textured envelope with a triangular flap. The number '1' is printed in a black, serif font on the flap. The envelope is set against a white background with green geometric shapes on the right side.

1

Курам на смех

A brown, textured envelope with a triangular flap. The number '2' is printed in a black serif font on the flap. The envelope is centered on a white background with green geometric shapes on the right side.

2

Гара з плеч

A brown, textured envelope with a triangular flap. The number '3' is printed in black on the flap. The envelope is centered on a white background with green geometric shapes on the right side.

3

Сесці на галаву

4

Сесці макам

КУРАМ НА СМЕХ

зрабіць нешта абы-як, неакуратна;
вельмі мала (зрабіць);

(бел.) абы з рук, з камароў нос, на жабін скок

(рус.) без слёз не взглянешь, капля в море

ГАРА З ПЛЕЧ

адчуць палёжку;

пазбавіцца ад нейкага клопату;

(бел.) ад сэрца адлягло, камень з сэрца зваліўся

(рус.) гора с плеч, отлегло на душе

СЕСЦІ НА ГАЛАВУ

поўнасцю падпарадкаваць каго-небудзь
сваёй волі;

(бел.) надзець, на карак усесці

(рус.) сесть на шею, надеть хомут

СЕСЦІ МАКАМ

пацярпець няўдачу, апынуцца ў няёмкім,
смешным становішчы; прыйсці ў заняпад,
ва ўпадак;

(бел.) сесці ў галош, сесці на бабы, пашыцца ў дурні

(рус.) сесть в лужу

V этап

ЦЫТУЕМ

**Ніхто з дамашніх не згадае,
Чым рэчка Костуся займае,
Якая іх звязала сіла...**

**Ніхто з дамашніх не згадае,
Чым рэчка Костуся займае,
Якая іх звязала сіла
І чым яна так хлопцу міла.**

Якуб Колас «На рэчцы»

**У любімай мове, роднай, наскай,
Ах, якія словы: "Калі ласка!..
Як звiняць яны сардэчнаю струною,
Праз усё жыццё ідуць са мною.
Трапіць госць у будзень, а ці ў свята:
...**

**У любімай мове, роднай, наскай,
Ах, якія словы: "Калі ласка!..
Як звiняць яны сардэчнаю струною,
Праз усё жыццё ідуць са мною.
Трапіць госць у будзень, а ці ў свята:
– Калі ласка, калі ласка, ў хату!**

Пятрусь Броўка «Калі ласка!»

Здароў, марозны, звонкі вечар!

Здароў, скрыпучы, мяккі снег!

Мяцель не вее, сціхнуў вецер,

І...

Здароў, марозны, звонкі вечар!

Здароў, скрышучы, мяккі снег!

Мяцель не вее, сціхнуў вецер,

І волен лёгкіх санак бег.

Максім Багдановіч «Зімой»

**Паміж пустак, балот беларускай зямлі,
На ўзбярэжжы ракі шумнацечнай,
Дрэмле памятка дзён, што ў нябыт уцяклі, —
Ўдзірванелы...**

**Паміж пустак, балот беларускай зямлі,
На ўзбярэжжы ракі шумнацечнай,
Дрэмле памятка дзён, што ў нябыт уцяклі, —
Ўдзірванелы курган векавечны.**

Янка Купала «Курган»

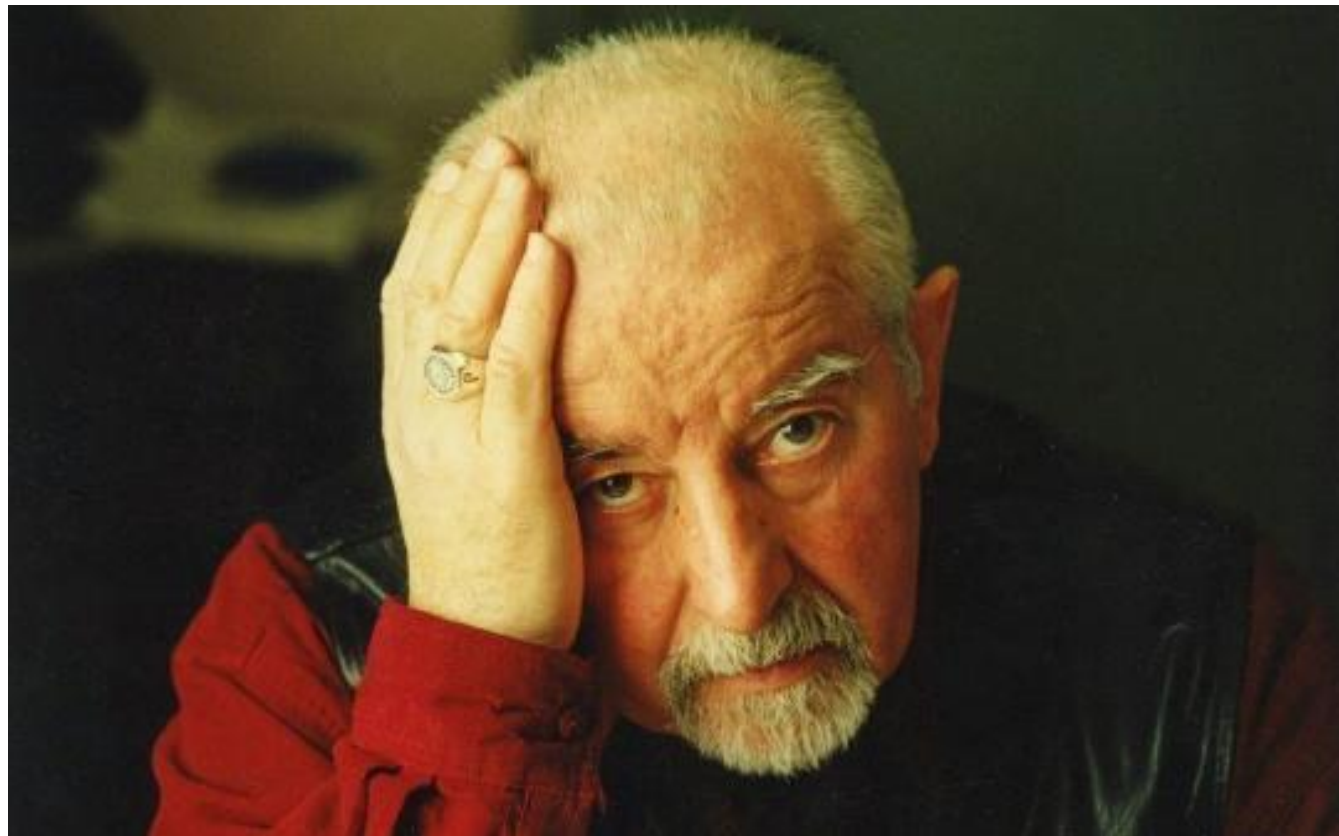

**Трэба дома бываць часцей,
Трэба дома бываць не госцем,
Каб душою не ачарсцвець,
Каб не ...**

**Трэба дома бываць часцей,
Трэба дома бываць не госцем,
Каб душою не ачарсцвець,
Каб не страціць святое штосьці.**

Рыгор Барадулін

«Трэба дома бываць часцей»

**Жыццё даецца, каб жыццё тварыць.
Каб светла-залатую яго ніць
Віць і далей – любоўю, справай дзейнай
Ды словам, што ад справы неаддзелена.
.... !**

**Жыццё даецца, каб жыццё тварыць.
Каб светла-залатую яго ніць
Віць і далей – любоўю, справай дзейнай
Ды словам, што ад справы неаддзелена.**

Тварыць!

Анатоль Вярцінскі
«Жыццё даецца, каб жыццё тварыць...»

**ДЗЯКУЙ
ЗА ГУЛЬНЮ!**